

Uit een kerkeradsverslag van 1716

Bewerkt door: Gerrit J. Perfors

Een aardige tekst uit het Rijksarchief. Dat transcriberen niet altijd saai is moge blijken uit de tekst hieronder. Dit verhaal zegt iets over het dagelijks leven van een koster van een kerk. Ook in 1716 dronk men graag een borreltje op zondagnamiddag, meestal in de kroeg vlakbij de kerk. De kerkgangers deden dit veelal ná de dienst, maar deze koster kennelijk vòòrdat hij aan zijn werk begon. Uit het verhaal blijkt dat het een voor die tijd “duur” borreltje is geworden.

De Transcriptie

Verder is voorgedragen de sake van Wygger Martens Brouwer onse koster hoe dat op den 15^{den} november des sondaegs agtermiddaegs onder godsdienst hij dronken sijnde de klokke heeft geluit so dat de menschen verbaest uit de kerke sijn gelopen meinende datter brand was jaa soo dat de godsdienst niet alleenigh is gestoord maer afgebroken tot grote ontsteltenis van alle menschen bijsonder tot spot van die het paausdom en alsoo dit kosterampt aen hem door de overleedene h[ee]r schouth ende borgem[ee]ste[r] geoordeeld dat hij de censure *) van haer onderhorigh was, soo ist dat sij hebben goet gevonden en dat de meente haar wel heeft laten gevallen als dat hij Wygger Martens voornoemt aan de diaconye deser heerl[ijck]heyt sal geeven een zomma van vier guld[en] omdat door de disordre de arme penningen niet waren gecollecteerd ende vorder dat hij Wygger Martens de klok sal bedienen van Alderheiligen tot Vrouwendagh(8 december) sonder daer yets van te genieten sullende dit tracktement comen ten prophijte van de plaatse die hem anders betalen moest ende soo hij hem het weerdigh maekt dan int toekomende sijn tracktemen tals van outs sal genieten doch besonders hoger overigheits aktie de koster ontboden sijnde ende hem het selve voor gelegen sijnde heeft het selve aengenomen ende aengenomen sigh soo te gedragen dat vorder geen aenstoot en gaff en heeft de vergadering bedankt.

E.D. Molle(naer?)

*) leer en levenswandel

Samenvatting

Wygger Martens had te veel gedronken en heeft tijdens de kerkdienst zó lang de klok geluid dat de kerk leegliep omdat men dacht dat er brand was. De dienst werd afgebroken en er kon niet gecollecteerd worden. De burgemeester en de schout hebben de straf bepaald: Wygger Martens moest vier gulden betalen ter compensatie van de gemiste collecteopbrengst en vanwege de ongeregeldheden die ontstonden. Bovendien moest hij vier weken de klok luiden zonder betaling. Dit bespaarde loon zou ten goede komen aan het kerkbestuur. Als hij er mee zou instemmen en zich niet meer aanstootgevend zou gedragen, kreeg hij in de toekomst weer gewoon zijn oude traktement.

Quador Is voorgedragen de Salvo van Mijger
Martens Wouwer onse Roster Raad dat op den
5^{den} November des fondags aghermiddags onder de
gods dienst bij denken sijnde, de kloker Broeft
geluist, soo dat de monken verbaest mit de Avike
sijn gelopen onsinonds datter brand was, dan soo
dat de gods dienst niet Alledinigs is gestood, maer
afgebroken tot grote ontsteltonis van alle
monken bij

Bijsonder tot spot van die Roster Raad dom
en alsoo dit Rosteramt aan hem doorde over-
leiden hi: sijntz Ende Bergem: is gesonden
soo hebben de Bergemsteden goederde, dat
sij de Conche van Raer onderforige was, soo ist
dat sij hebben gaat gevonden in dat de onse
Raer Broeft laten gevallen als dat sij mijger
Martens Voorhoont Rondt die conije de Roster
just geonden een Lamma van vier guld: om dat
doorde dijorde de Ramepenningen, niet waren
gecollecteerd, Ende vorder dat sij mijger Martens
de kloker sal bedienen van Alledinigen tot
vrouwendag sonder daer iets van te genieten
fallende dit tractament Londen ten propijte
van de pleatse die hem ander betalen moest
Ende soo sij somwat overduig maekt dan int
toekomende sijn tractament als van onse
sal genieten, doge dat hem int toekomende
sonde Waggen, doge besondens Roger overige
Rokw

de Roster Mijger Martens ontboden
sijnde Ende hem zot solvo voorgelopen sijnde
Broeft Roster solvo aangenomen, Ende den
genomen sijnge soo te gedragen dat vorder
geen aenstoot en gaff en Broeft de voorged-
ringe beduere

C. M. Noll